

Mart-Nisan 2005 Yıl:1 Sayı:7

İçindekiler

Politika

Erken Seçim Şartları Oluşmaya Başladı 2

Ekonomi - Finans

Siyasi İstikrar ve Ekonomik İstikrar 4

Bilim-Teknoloji

Bilimsel Gelişme Özgür Ortamlarda Olur 6

Ya Yahoo Bir Gün İflas Ederse ... ? 8

Platformla İlgili Haberler

Enerji-Çevre Grubu Açıldı 10

Bülten'e Siz de Yazabilirsiniz 10

Bu bültende yayınlanan yazılardan sadece yazarı sorumludur. Yazıların telif hakları yazar belirtilmişse yazarına belirtilmişse www.tech-strategy.org sitesine aittir. Kaynak gösterilerek kullanılmak istendiğinde info@tech-strategy.org adresinden yazarına ulaşarak izin alınması gerekmektedir. Bu bültende yazılan yazılar yatırım danışmanlığı amacını taşımamaktadır. Bültendeki yazılar yatırım kararı verilirken kullanılmamalıdır. Kullanıldığı takdirde oluşabilecek zararlardan www.tech-strategy.org sitesi ve site yetkilileri sorumlu değildir.

Bülten ya da siteyle ilgili öneri, dilek ve şikayetlerinizi info@tech-strategy.org e-posta adresine gönderebilirsiniz.

Türkiye'nin erken seçime doğru gittiği yetkililerin çıkıp "kesinlikle erken seçim yok" beyanatları vermesi ile anlaşılır. Geçmişte bu tür açıklamalar yapıldıktan bir kaç ay sonra ülke erken seçime gitmiştir. Çünkü bu açıklamalar böyle bir ihtiyaç oluştuğunun görülmesi ile yapılan açıklamalardır. Amaçlananın tersine erken seçim sürecini de hızlandırırılar.

Af gibi erken seçim de bir kere konuşulmaya başlandığında artık durdurulamayan süreçlerdir. Çünkü erken seçim beklentisi oluştuğunda olaylar da o beklentiye göre şekillenir ve erken seçim için ödenecek maliyet büyük ölçüde ödenmiş olur. O aşamada erken seçim yapmakla yapmamak arasındaki fark büyük ölçüde ortadan kalkar ve erken seçim kararı alınarak süreç sonuçlandırılır.

Elbette erken seçime sadece karşılıklı verilen demeçlerle gidilmez. Bu aşamaya gelmeden önce bunun şartlarının oluşmuş olması gerekir. Bu da genellikle son genel seçimden sonra üç ya da dört yıl geçmesi ile doğal olarak gerçekleşir.

1980 sonrasında seçimlerin beş yılda bir yapılması benimsenmişse de en güçlü iktidarlar bile bu beş yılı tamamlayamamışlardır. Çünkü ülkede bırakın siyasi konjonktürü toplumsal yapı bile çok hızlı değişmektedir. Bu nedenle beş yılda bir seçimi siyasi yapı kaldıramamaktadır.

3 Kasım 2002 seçimlerinin üzerinden kabaca 2.5 yıl geçmiş bulunuyor. Bu süreçte milletvekilleri de özlük haklarını kazanmış durumdadır. Normal zamanında yapılırsa seçimlere iki buçuk senelik bir süre var ancak seçimler hiç bir zaman normal zamanında yapılması için en geç dördüncü yılın sonunda bir seçim olacağı hesabıyla şu anda seçimlere en fazla 1.5 sene kalmış durumdadır. Üstelik bu üre altı ay ya da bir yıl da olabilir.

Altı ila 18 ay içerisinde konacak bir sandığın siyaseti etkilememesi de imkansızdır. Son dönemde meclise girmiş iki partiden ciddi kopuşlar yaşanması da milletvekillerinin bir sonraki seçimleri gündemlerine aldıklarını göstermektedir. İşte erken seçim beklentisinin gerçekleşmelere yansması ve bedelinin daha seçim yapılmadan ödenmesinden kasıt budur.

Milletvekilleri siyaseti yakından takip eden ve halkın nabzını tutan kişilerdir. Genellikle de hangi partilerin halk nezdinde güç kaybettiklerini hangilerinin yükselişe geçtiklerini tahmin

edebilirler.

Özellikle bir kaç milletvekilinin birden seçimler yakinken bir partiyi terk etmesi o partide yıpranma olduğunu gözlemledikleri, yine bir kaç milletvekilinin birden bir partiye geçmesi ise o partinin yükselmeye ya da toparlanmaya başladığını düşündüklerini gösterir.

Daha açık bir deyişle erken seçim süreci öncesindeki milletvekili transferleri bir sonraki meclisin nasıl oluşacağı konusunda da ip ucu verir. Hangi parti oy kaybedecektir, hangisi kazanacaktır bunu siyaset ustalarının hamlelerine bakarak tahmin edebilirsiniz.

Üstelik bu transferler o milletvekillerinin geçtikleri partiye olan ilgiyi de artırır ve süreci hızlandırır. Yani beklentiler hızla gerçekleşme olarak meclis aritmetiğine yansımaya başlar.

Bu süreci durdurmak hatta yavaşlatmak en güçlü iktidarlar için bile çok zordur. İktidarların en büyük silahı bu gibi hareketli dönemlerde erken seçimleri daha da öne alıp baskın bir seçim haline dönüştürmektir. Böylece erken seçimler bir an önce yapılır bu konudaki beklenti ve spekülasyonlar biter.

Bütün bu nednelerle Türkiye’de genel seçimler hep beklenenden daha önce gerçekleşmiştir. Eğer kamuoyu beş yılın doldurulacağını bekliyorsa beş yılda dört yılda olacağını bekliyorsa üç ya da üç buçuk yılda sandık halkın önüne konmuştur.

Seçimlerin demokrasilere nefes aldirdığı ve yıpranan ve yorulan iktidarlara yedek kulubesine çekilip dinlenme ve güç toplama için uygun bir çıkış yolu verdiği not edilmelidir. Yani yorulan iktidarlar da bayrağı devretmek için seçime giderler.

Çok partili siyasetimiz analiz edildiğinde görülecektir ki erken seçim şartları oluştuğunda bunu erteleyen iktidarlar zararlı çıkmakta o şartlar ilk oluştuğu anda bozulma yayılmadan harekete geçen ve hızla seçim yapıp güven tazeleyen iktidarlar ise ömürlerini uzatabilmektedir.

17 Aralık sonrasında Türk siyasetinde yaşananlar durumun çok değiştiğini ve ülkede erken seçim atmosferinin oluşmaya başladığını göstermektedir. Bu süreç iyi yönetilirse ekonomik istikrarı da zedelemeyen demokrasi nefes alır, mecliste kısmi bir değişim yaşanır ve ülke yoluna devam eder.

Ekonomi yorumcuları arasında yaygın olan bir görüş siyasi istikrarsızlığın ekonomik istikrarsızlığı beslediği yönündedir. Burada siyasi istikrarsızlığın tanımı ülkenin sık sık seçime gitmesi ve koalisyonlarla yönetilmesidir.

Elbette bu yorumda haklılık payı vardır. Çünkü siyasi istikrar siyasi belirsizliği azaltır bu da ülkenin risk primini düşürür. Bu da dolayısı ile faizleri düşürür ve bütçeden faiz ödemelerine ayrılan pay azalır vadeler uzar vs...

Ancak siyasi istikrarın tek başına ekonomik istikrar sonucunu getirdiği önermesi doğrudur. Bazı tür siyasi istikrar halleri tersine ekonomi için bir risk kaynağıdır. Sağlık sorunları yaşayan bir başbakanın ekonomik istikrar adına orada tutulmaya çalışılması buna örnektir.

Mecburen gidilen bir erken seçim sonrası oluşmuş olan yeni hükümetin ekonomik istikrarı pekiştirmiş olması da seçimlerin her zaman ekonomik istikrarsızlık getirdiği yorumunu çürütmektedir.

O halde söylenebilecek olan şudur: İstikrar arzulanan bir şeydir ama iyi olanda ve başarılı olanda istikrar. Ayrıca çok önemli bir konu da değişimin durdurulamayacak olması gerçeğidir. Şartlar sürekli değişmektedir. Bu nedenle, belli bir anda iyi ve doğru olan bir süre sonra yanlış ve zararlı olabilmektedir. Şartlar değiştiği halde uyum sağlanamıyorsa istikrarı savunmak gelecekteki istikrarsızlığa zemin hazırlamak demektir.

Bu nedenle siyaset de ekonomi de dinamik ve değişken yapılarıdır. Bir politikalar dizisinin onyıllar boyunca hiç değiştirilmeden uygulanması hele hele Türkiye gibi bir ülkede alkışlanamaz. Bunun adı da istikrar olmaz.

Toplumdaki ve çevresle faktörlerdeki değişim siyasi yapıda bir değişimi zorluyorsa ekonomik istikrar adına bunun önüne set kurmak değişimi görememiş ve ona uyum sağlayamış olanları ödüllendirmek ve yoğun iniş çıkışlar içinde yorulanları oldukları yerde tutarak onlara ve ülkeye kötülük yapmak anlamına gelir.

Özetle, ekonomik istikrar elbette önemli bir amaçtır ama tek amaç değildir. Hele hele toplumun geneline yansımayan bir istikrar kendini destekleyen bir tabandan da yoksun demektir. O yüzden değişim geldiğinde direnmek fayda etmez.

Ülkenin önünde bir erken seçim olasılığı bulunmakta ve bu olasılık giderek güçlenmektedir. Böyle bir süreç ekonomik parametreler üzerinde de etkili olabilir. Ancak sırf bu nedenle seçimler yapılmasın denemez. Kaldı ki ekonomimiz de bu aşamada böyle bir seçimi kaldıramayacak kadar kırılgan değildir. Hatta beklentiler içerisinde girmiş bir risk faktörünün bir an önce gerçekleşmesi orta ve uzun vadede daha iyidir.

Bütün bu nedenlerle yapılacak hesaplarda bir erken seçim faktörü dikkate alınmalıdır. Bu şekilde ekonomideki bazı bozulma eğilimlerini dengeleyecek düzeltmeler de gerçekleşebilir. Erken seçim ekonomi için bir risk değil hatta yorulan siyasetçilerin değişimini sağlaması ve yerlerine dinamik ve enerjik olan yenilerinin gelmesi açısından bir gerekliliktir.

Tarihte neden bazı toplumlar o dönemde bilim, teknoloji, sanat ve felsefenin yani kısaca uygarlığın beşiği olmuştur da onlarla aynı dönemde yaşayan diğerleri bu başarıyı gösterememiştir?

Örneğin Eski Mısır, Mezopotamya, Eski Yunan, Roma, Endülüs, Rönesans İtalya'sı ve bugün ABD, Kanada, Japonya gibi ülkeler neden bilim ve teknolojiye ilerilerdir ve insanlığa katkıları bu kadar üst düzeyde olmuştur?

Hepsinde ortak bir özellik düşünce, düşünceyi açıklama, eleştirme hürriyetinin çağdaşlarına göre daha fazla olmasıdır. Bu durum diğer ülkelerde doğmuş olup da o ülkede kendini ifade etme ve gerçekleştirme olanağı bulamayan sıradışı kişileri de bu ülkelere yönlendirmiş ve kendini besleyen bir başarı sürevi oluşturmuştur.

Peki bu durumda bu özelliklere sahip olmayan ve ülkesinde bilim, teknoloji, felsefe ve sanatın gelişmesini isteyen bir ülke ne yapmalıdır? Doğal olarak düşünce ve ifade özgürlüğünü geliştirmeli ve bunu uygulamada da garanti altına almalıdır.

Peki düşüncenin tehlikeli olması ve topluma zarar vermesi olasılığı yok mudur? Eğer varsa bile bu düşünceyi kısıtlamanın vereceği zararlarla boy ölçüşemez bile.

Bir düşünce ile savaşılmak isteniyorsa bu yine düşünce ile olmalıdır. Yasaklar, cezalar, sınırlamalar, kısıtlamalar, düşünceyi yok etmez tersine keskinleştirir, güçlendirir, büyütür her şeyi yutacak bir canavar haline getirir. Başka şeylerin aksine düşünce ortadan kaldırılmaya çalışıldıkça daha da büyür. Su ile söndürülmeye çalışılınca iyice alevlenen Rum ateşi gibidir bu anlamda.

Bu durumda düşünce alevlenir ama ülkeye katkı anlamında değil ve zaten o tür katkı amaçlı üretimler de daha uygun ortamlar aramaya başlar kendine. Ülke düşünce üreten kesimlerini başka ülkelere kaptırır.

Bu tür insanlara tarihin her devrine kapıları açık olan ve düşünce özgürlüğü gelişmiş ülkeler vardır. Bu sıradışı ve kendi toplumlarında hoşlanılmayan insanları o ülkeler seve seve kabul ederler. Çünkü bu sıradışı kişilerin buldukları çevreye katkısı o kadar fazladır ki kalemlerini ara sıra sivirtmeleri hoş görülür. Zaten onlar da tepki görmedikleri zaman eleştirel oklar yöneltme meraklısı değillerdir.

Bilimsel Gelişme Özgür Ortamlarda Olur

Düşünce en az para gibi hatta ondan daha akışkan bir unsurdur. Hapsedilemez, engellenemez, yok edilemez, dört duvar arasına konamaz. Yayılması engellenen düşünce daha da hızlı yayılır. Alınan bütün tedbirler onu daha da damıtır ve daha da güçlendirir.

Akıllı yöneticiler düşünce üretenlerle mücadeleye girmezler. Bu mücadeleyi kazanmaları imkansızdır. Sonunda her durumda kazanan düşünce üreten olur.

Mantıklı davranış düşünce üretenlerin düşüncelerinden yararlanmak, eleştiri oklarını kendini geliştirmek için fırsat olarak kullanmak ve kolay yollara sapıp da düşünceyi zapt-u rapt altına almaya kalkmamaktır.

Yoksa önüne set konan düşünce orada birikir baraj gölü oluşturur sonunda o barajı da da yıkıp her tarafı sel içinde bırakır. O yüzden düşünce ve eleştiri ırmağının kendi doğal akışı içinde akmasına izin verilmeli ve bir baraj yapılacaksa bile tahliye boruları ile akışın devam etmesi sağlanmalıdır.

Tamamen boğulmaya çalışılan düşünce ateş üzerindeki bir düdüklü tencerede çıkış imkanı verilmeyen buhar kadar tehlikelidir. Ne zaman patlayacağı ve ne kadar hasar vereceği onu oraya hapsedenin inisiyatifinde değildir. Oysa serbestçe kapağı açılrsa idi havaya karışıp etkisini zamanla yitirecekti kimseye de bir zarar vermeyecekti.

Özetle sorunlar biriktiğinde ve eleştiriler de yoğunlaştığında eleştiri kanallarını daha da açıp bütün eleştirilerin özgürce dile getirilmesini sağlamak birikmiş enerjiyi açığa çıkarır ve herkesi rahatlatır. Eleştiri boğulmak ve engellenmek istediğinde çok uzak olmayan bir gelecekteki büyük bir yıkımın altyapısı hazırlanıyor demektir.

O yıkımın ne ölçülere varacağını ve neleri değiştireceğini ise kimse tahmin ve kontrol edemez. O yüzden hiç bir zaman o kadar büyük bir enerji birikimine izin vermemek bunun için de eleştiri yapmayı zorlaştırmak değil tersine alabildiğine kolaylaştırmak gerekir.

Çok sayıda gruba atılmış mesajları inceledi iseniz hayrete düşmememeniz imkansız. Ne kadar çok sayıda grup kurulmuş öyle? Hepsi de “@yahoogroups.com” uzantısını taşıyor.

Sadece amatör gruplar değil sivil toplum örgütleri, şirketler, hatta resmi kurumlar Yahoo’da grup oluşturmuşlar. Bunlar öyle küçük gruplar da değil. 500 hatta binin üzerinde üyeleri var.

Bu gruplar sadece Türkiye’de yok. Dünyanın bütün ülkelerinde gruplar Yahoo üzerinde bulunuyor. Doğrusu Yahoo’nun elindeki veri muazzam.

Bütün bunlar zaten biliniyor ancak işler yolunda giderken kimse aldırıyor. Zaten işleyen bir sistem var. Kolay kullanıyor ve bedava. Özellikleri de çok gelişmiş. En yakın rakibi bile bu konularda Yahoo’nun yanına yaklaşamıyor.

MSN’in gruplarına bakın özellikleri çok sınırlı. Topica işi ticarete dökmüş. Kendisi açısından iyi yapmış ama koyduğu sınırlamalar öyle ki Yahoo’nun şu anki sınırlanmış hizmetiyle karşılaştırılmaz. Google da bir grup hizmeti sunmaya başladı ama Beta yani deneme sürümü şeklinde. Orada da kısıtlamalar fazla.

Zaten rakip hizmetlerde bulunan grup sayılarına ve grupların büyüklüklerine bakıldığında Yahoo’nun gruplar konusundaki ezici üstünlüğü daha iyi anlaşılıyor.

İnternet nasıl hayatımızı derinden etkiledi ve değiştirdi ise gruplar da İnternet’i kullanma biçimimizi etkiledi. Elbette Yahoo ya da eGroups’tan önce de haber grupları vardı ama bu kullanım kolaylığına sahip değillerdi.

Özellikle grupları kurumsal anlamda kullananlar için kendi web sitelerinde kendi gruplarını konuşlandırmak mantıklı bir alternatif olarak gözüküyor ilk başta ancak orada da Yahoo’nun özelliklerinin yanından bile geçebilecek bir yazılım yok. Ücret ödemeye razı olsanız da yok.

Açık kaynak kodlu çözümler var ancak o çözümleri Yahoo’nun kullanıcı ara yüzüne alışmış birisi olarak kullanmanız mümkün değil uğraşmanız gereken teknik detaylar çok fazla. Daha da önemlisi, büyük grupların gerektirdiği depolama alanı ve bant genişliği ihtiyacının

altından kalkmanız çok zor.

Bütün bunlar Yahoo'yu rakipsiz yapan gerçekler. Bir alanda rekabet ortadan kalkmışsa o alanda tek olan firmanın artık ürün ve hizmetini keyfine göre sunabileceği ortadadır.

Yahoo gruplarda son dönemde yeni ve kapsamlı bir değişiklik yaptı ve yeni bazı sınırlamalar getirdi. Bu, ilerde bir gün Yahoo bu hizmeti sonlandırmak istediğinde ya da iflas ettiği durumda kullanıcıların ne yapacağı sorusunu gündeme getiriyor.

Büyük ve ünlü bir şirketin batarak kullanıcılarını mağdur etmesinin çok sayıda örneği var. ERP çözümleri üreten Baan'ın batması ile Baan kullanıcıları çok büyük zararlara uğradılar.

Yahoo batarsa bu hizmeti verecek başka bir şirket de olmazsa insanlığın entellektüel paylaşımına bir darbe olacaktır bu. Böyle bir şey İskenderiye kütüphanesinin yakılması gibi bir yıkım olabilir.

Ne kadar başarılı ve kullanıcı dostu olursa olsun bir şirkete bu kadar bağımlı olmak ürkütücü. O şirketin bu konumunu kötüye kullanmayacağını düşünsek bile bu servisi devam ettiremediği noktada milyonlarca insan mağdur olacaktır.

Belki de bu hizmetlerden ilerde belli miktarda ücretler alınacak. Ama o zaman da bu yaygınlığı olmayacaktır. Bu hizmetler ücretsiz olduğu için bu kadar yaygınlaştı. Galiba, İnternet'te bedava ve serbest dönem sona eriyor ve İnternet oturuyor. İlk zamanındaki o cömert hizmetler yok artık.

Bu beklenen bir şeydi ama Bill Gates'in söylediği gibi İnternet üzerinde beklentiler çok çabuk gerçekleşiyor. Paralı e-posta gruplarını da bu nedenle yakında görebiliriz. Bakalım bu işler olup biterken İnternet üzerindeki bilgi paylaşımına zarar vermeyecek bir yol bulunabilecek mi? Bekleyip hep birlikte göreceğiz.

Platformla İlgili Haberler

Enerji-Çevre Grubu Açıldı

TSP gruplarından AlternativeEnergy grubu'nun adı değiştirildi ve Enerji-Çevre yapıldı. Bu şekilde sürdürülebilir kalkınma, çevre mühendisliği gibi konular da grubun kapsamı içerisine girmiş oldu. Şu anda Enerji-Çevre grubununun 400 kadar üyesi bulunmakta.

Üye olmak için

Enerji-Cevre-subscribe@yahoogroups.com adresine boş bir mesaj atabilirsiniz.

Platformla İlgili Haberler

Bülten'e Siz de Yazabilirsiniz

Eğer Tech-Strategy bülteninde yazılarınızın yayınlanmasını istiyorsanız info@tech-strategy.org adresine kendinizi kısaca tanıtan bir yazı ve daha iyisi bir özgeçmiş ile birlikte MS Word formatında yazılarınızı yollayabilirsiniz.

Editör ekibimiz gerekli inceleme yaptıktan sonra yazınızın yayınlanıp yayınlanmamasına karar verecektir. O nedenle yazınızı göndermeniz yayınlanacağı anlamına gelmemektedir.

Yine eğer editör ekipte yer almak isterseniz özgeçmişinizle birlikte başvurabilirsiniz. Aynı şekilde sponsor olmak, maddi yardımda bulunmak veya reklam vermek için de yukarıdaki e-posta adresi kullanılabilir.

Eko-Teknoloji aylık bir e-dergi olduğundan güncel olaylardan yola çıkılsa bile yazılan yazıların orta ve uzun vadeli perspektifler içermesine önem veriyoruz.

Platforma katkıda bulunmak isteyen kişi ve kurumlar ilgili bilgileri

info@tech-strategy.org adresine yazarak öğrenebilirler.

Sizlerin katkılarıyla bülteni daha da geliştirmek ve zenginleştirmek dileğiyle.

Eko-Teknoloji

Bazı Teknoloji Stratejisi Grupları

<http://groups.yahoo.com/group/Bilisim-Internet>
<http://groups.yahoo.com/group/CRM-Society>
<http://groups.yahoo.com/group/BiotechnologyTurkey>
<http://groups.yahoo.com/group/CRM-Society>
<http://groups.yahoo.com/group/ERP-Turkey>
<http://groups.yahoo.com/group/Elektronik-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/Enerji-Cevre>
<http://groups.yahoo.com/group/Finans-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/HighTechHR>
<http://groups.yahoo.com/group/Industrial-Design>
<http://groups.yahoo.com/group/Insaat-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/InsanKaynaklari-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/Istanbul-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/Kimya-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/Makina-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/Nano-technology>
<http://groups.yahoo.com/group/SupplyChainTurkey>
<http://groups.yahoo.com/group/Tech-Strategy>
<http://groups.yahoo.com/group/TelecomTurkey>
<http://groups.yahoo.com/group/Tekstil-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/UcukFikir>
<http://groups.yahoo.com/group/Universiteler-Grubu>
<http://groups.yahoo.com/group/VentureCapitalTurkey>
<http://groups.yahoo.com/group/Yazilim-Grubu>

Diğer gruplarımızın listesine www.tech-strategy.org adresinden ulaşabilirsiniz.